

Brüssel, 7. mai 2024
(OR. en)

9638/24

DEVGEN 69
FIN 434
ACP 46
RELEX 625

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	7. mai 2024
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	7799/24
Teema:	2023. aasta aruanne Euroopa Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kohta 2022. aastal – Nõukogu järeldused (7. mai 2024)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 7. mail 2024 toimunud nõukogu 4021. istungil vastu võetud nõukogu järeldused, mis käsitlevad 2023. aasta aruannet Euroopa Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kohta 2022. aastal.

Nõukogu järeldused, mis käsitlevad 2023. aasta aruannet Euroopa Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kohta 2022. aastal

1. Nõukogu tuletab meelde, kui oluline on tugevdada ELi rahvusvahelisi partnerlusi, eelkõige praeguses keerulises geopoliitilises kontekstis, mida iseloomustavad Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tagajärjed, suurenenud ebastabiilsus Lähis-Idas, Sahelis ja mujal maailmas ning COVID-19 pandeemia pikaajaline majanduslik, sotsiaalne, hariduslik ja tervisealane mõju ning jätkuv kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse kriis. ELi välistegevuse rahastamisvahendid ja strateegia „Global Gateway“ on peamised vahendid partneritega koostöö tegemiseks, mitmepoolsuse tugevdamiseks, demokraatlike väärtuste ja inimõiguste kaitsmiseks ning ELi geopoliitilise rolli ja poliitiliste prioriteetide edendamiseks Euroopa tiimi lähenemisviisi kaudu.
2. Nõukogu märgib, et EL ja selle liikmesriigid on ühiselt maailma suurim arengupartner ja kaubandusblokk, maailma juhtiv investor ja suuruselt teine humanitaarabi andja. EL ja selle liikmesriigid eraldasid 2022. aastal Euroopa tiimi lähenemisviisi raames ühiselt 92,1 miljardit eurot, mis moodustab 42 % ülemaailmsest ametlikust arenguabist. EL ja selle liikmesriigid aitavad kaasa vaesuse kaotamisele, kliimamuutuste mõju ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemisega tegelemisele, ebavõrdsuse, sealhulgas soolise ebavõrdsuse vastu võitlemisele ning kestliku arengu, rahu ja stabiilsuse edendamisele, sealhulgas humanitaarabi, arengupoliitika ja rahuloome seostatud lähenemisviisi ning vajadustel põhineva, põhimõttekindla ja sootundliku humanitaartegevuse kaudu ning edendades kestlikke investeeringuid, inimõigusi, demokraatiat, head valitsemistava ja õigusriiki. ELi välistegevuse rahastamisvahendid on keskse tähtsusega, et suurendada sidusust ELi arengu-, välis-, kliima-, kaubandus- ja julgeolekupoliitika vahel ning näidata ELi ülemaailmset juhtpositsiooni, vastutust ja solidaarsust. Sellega seoses kinnitavad EL ja selle liikmesriigid, et poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus on oluline põhimõtte tõhusama arengukoostöö saavutamiseks.
3. Nõukogu tervitab aastaaruannet Euroopa Liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kohta 2022. aastal, milles käsitletakse ELi partnerlusi ja nende tulemusi. Need partnerlused rajanevad mõlema poole poliitilisel tahtel, ühistel väärtustel ja huvidel, tõhusal mitmepoolsusel, mille keskmes on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, kestlikkuse edendamisel ning universaalsete inimõiguste, demokraatia, hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõtte austamisel.

4. Nõukogu hindab asjaolu, et aruanne hõlmab põhiaspekte, mis puudutavad 2022. aastal antud ELi finantstoetust rahvusvaheliste partnerluste ja arengupoliitika, Euroopa naabruspoliitika, humanitaarabi ja elanikkonnakaitse, ELi laienemispoliitika, rahu, julgeoleku ja kaitse, kriisidele reageerimise ja nendeks valmisoleku, inimõiguste ja demokraatia ning soolise võrdõiguslikkuse ja ELi välispoliitika eesmärkide toetamise valdkonnas. Samuti väljendab nõukogu heameelt selle üle, et aruandes püütakse näidata, kuidas ELi välistegevus oma mitmesuguste vahendite, strateegia „Global Gateway“ ja ELi laienemispoliitika kaudu aitab kaasa ELi geopoliitilisele rollile, rahule ja julgeolekule ning poliitilistele prioriteetidele. See hõlmab ametlikku arenguabi, kuid läheb sellest kaugemale ja täiendab seda.
5. Nõukogu tunnustab samuti aruande panust aruandlusse, mis käsitleb kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja selle käesolevaks tegevuskümneks püstitatud 17 kestliku arengu eesmärgi ning Pariisi kokkuleppe ja uue Euroopa arengukonsensuse eesmärkide saavutamist. Nõukogu tunnistab aastaaruande tähtsust ELi välistegevuse läbipaistvuse ja sellega seotud aruandekohustuse ning strateegilise analüüsi ja teabevahetuse seisukohast. Nõukogu tervitab aruannet kui kasulikku järelevalvevahendit ELi välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise kontrollimiseks ELi strateegiliste eesmärkide, sealhulgas strateegia „Global Gateway“ rakendamise kontekstis.
6. Nõukogu väljendab heameelt selle üle, et suur rõhuasetus on geograafilist mõõdet käsitleval peatükil, milles kirjeldatakse seda, kuidas ELi välistegevus panustab ELi poliitilistesse prioriteetidesse igas piirkonnas, kus seda rakendatakse. Seoses temaatilise peatükiga väljendab nõukogu heameelt eelkõige selle üle, et rõhuasetus on inimarengul, sealhulgas tervishoiul, sotsiaalkaitsel, soolisel võrdõiguslikkusel, haridusel ning toiduga ja toitumisalasel kindlustatusel ning kliimamuutuste mõjul. Sellega seoses tuletab nõukogu meelde nõukogu 14. juuni 2021. aasta järeldusi inimarengu kohta.
7. Nõukogu väljendab heameelt selle üle, et aruandes on pandud rõhku ELi poolt Ukrainale ja sõjast mõjutatud naaberriikidele antavale keskse tähtsusega toetusele ning jõupingutustele tegeleda Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja piirkondlike ja ülemaailmsete tagajärgedega ning mõjuga kõige haavatavamatele rühmadele, eelkõige seoses toidu ja energiajulgeolekuga. Nõukogu innustab komisjoni jätkuvalt esile tooma ELi toetust üleilmsete probleemide lahendamiseks. Nõukogu tervitab asjaolu, et ELi jõupingutused Ukraina toetuseks ei toimunud teiste partnerriikide, eelkõige vähim arenenud riikide ja kõige haavatavamate riikide toetamise arvelt.

8. Nõukogu toonitab vajadust võtta vastu integreeritud ja sidusad väliskriisidele ja -konfliktidele reageerimise ELi meetmed, sealhulgas ELi välistegevuse rahastamisvahendite kaudu. Konfliktide ennetamine õigeaegse analüüsi ja varajase reageerimise abil, rahuvahenduse ja dialoogi toetamine, rahulooma ja vastupanuvõime suurendamine ning rahvusvaheliste ja piirkondlike partnerluste loomine rahu, julgeoleku ja kaitse valdkonnas on sellega seoses kesksel tähtsusega. ELi strateegiate paindlikkus ja reageerimisvõime on otsustava tähtsusega, et säilitada dünaamilises rahvusvahelises keskkonnas asjakohasus ja tõhusus.
9. Nõukogu hindab asjaolu, et aruandes käsitletakse ELi toetust COVID-19 pandeemia pikaajaliste tagajärgede ületamiseks, valmisolekut rahvusvahelisteks tervisekriisideks ning ELi kohustusi seoses kliimamuutustega seotud rahastamise ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsega. Nõukogu rõhutab, kui oluline on tagada, et kliimamuutustega seotud rahastamine oleks suunatud nii kliimamuutuste leevendamisele kui ka nendega kohanemisele ning jõuaks kõige haavatavamate kogukondadeni, sealhulgas väikeste arenevate saareriikideni. Samuti väljendab nõukogu heameelt selle üle, et aruandes on tähelepanu pööratud rändele ja sundrändele. Sellega seoses tuleb nõukogu meelde, kui oluline on kavandada, rahastada ja rakendada ELi algatusi, millega võideldakse ebaseadusliku rände ja selle algpõhjuste vastu ning tegeletakse sundrände probleemiga Euroopa tiimi lähenemisviisi raames.
10. Nõukogu rõhutab, kui oluline on, et ELi välistegevus järgiks tõhusa arengukoostöö põhimõtteid, eelkõige selleks, et tagada ELi välistegevuse rahastamisvahendite operatiivne võime saavutada tõhusalt nende vastavates õigusraamistikes sätestatud eesmärged ja ambitsioone, tuginedes nõukogu poliitilisele ja strateegilisele juhtimisele. Nõukogu hindab komisjoni talituste ja Euroopa välisteenistuse poolt ELi sekkumiste konkreetseid tulemusi ja mõju puudutava aruandluse, sealhulgas tulemusi käsitlevate ja finantslisade pidevat täiustamist. Nõukogu innustab komisjoni lisama tulevasse aruandesse rohkem andme- ja tulemuste analüüsi naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ eesmärkide saavutamisse antava panuse kohta ning vähim arenenud riikide toetamise kohta, kooskõlas naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ määruse artikliga 41. Nõukogu innustab kasutama sooliselt segregeeritud andmeid, kui see on asjakohane.

11. Nõukogu tunnustab jõupingutusi, mida on tehtud, et saavutada võetud kohustustest 32,4 % suurune määr sotsiaalkaitse ja inimarengu toetamiseks, 13,6 % suurune määr rändega seotud projektide jaoks ning 9,2 % suurune määr hariduse toetamiseks, samuti suundumust 85 % suuruse määra suunas soolise võrdõiguslikkuse edendamisele suunatud meetmete puhul. Nõukogu kutsub komisjoni üles arendama edasi kliimamuutustele reageerimiseks ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks võetavaid meetmeid, et saavutada kokkulepitud eesmärgid. Nõukogu võtab teadmiseks edusammud, mida on tehtud ELi soolise võrdõiguslikkuse kolmandas tegevuskavas „Ambitsioonikas tegevuskava soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamiseks ELi välistegevuses“ seatud institutsiooniliste ja strateegiliste eesmärkide saavutamisel ning mida tervitati eesistujariigi järeldustes ja mis kajastuvad aastaaruandes.
12. Nõukogu väljendab heameelt aruandluse üle ELi välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ja Euroopa tiimi lähenemisviisi saavutuste kohta, sealhulgas strateegia „Global Gateway“ ja Euroopa tiimi algatuste rakendamise kohta. Seda silmas pidades on nõukogu pühendunud sellele, et pöörata rohkem tähelepanu tulemustele ja kaasatusele, suurendada läbipaistvust ja vastastikust vastutust ning soodustada partnerite omalust, eesmärgiga edendada tõhusat arengukoostööd ja vajadustel põhinevat lähenemisviisi ning võidelda korruptsiooni kui arenguohu ja -takistuse vastu. Nõukogu tuletab samuti meelde, et ühismeetmete jätkusuutliku ja pikaajalise mõju saavutamiseks on oluline kõigi Euroopa tiimi lähenemisviisi asjaomaste sidusrühmade ennetav ja õigeaegne teabejagamine, tihe ja kaasav konsulteerimine, koordineerimine, finantsjärelevalve ja paindlikkus. Nõukogu kutsub ELi delegatsioone üles täielikult täitma oma koordineerivat rolli Euroopa tiimis naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi programmitöös ja rakendamisel partnerriikides, kaasates liikmesriikide saatkonnad tihedama koostöö vaimus. Nõukogu tervitab erasektori jätkuvat kaasamist, sealhulgas Euroopa Kestliku Arengu Fondi+ (EFSD+) kaudu.
13. Nõukogu hindab aruande õigeaegset avaldamist kooskõlas naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ määruse artikliga 41 ning tervitab jõupingutusi edendada võrdseid võimalusi ja täita puuetega inimeste ligipääsetavuse nõuded kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga. Nõukogu tuletab meelde, et ELi välistegevuse kaasavus aitab vähendada ebakindlust ja ebavõrdsust, toetades samal ajal väärikust ja inimarengut.

14. Nõukogu tervitab uut välistegevuse strateegilise teabevahetuse käsitlusviisi, mida rakendavad komisjoni talitused ja Euroopa välisteenistus. Nõukogu toetab strateegilist teabevahetust ning selle tugevdamist, et võidelda välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise, sealhulgas desinformatsiooni vastu. Strateegiline teabevahetus paralleelselt peakorteri ja ELi delegatsioonide tasandil suurendab ELi välistegevuse mõju ja nähtavust, sealhulgas Euroopa tiimi algatuste, strateegia „Global Gateway“ ja muude meetmete kaudu, mida rakendatakse Euroopa tiimi lähenemisviisi raames üleilmsete probleemide lahendamiseks. Nõukogu innustab komisjoni talitusi ja Euroopa välisteenistust jätkama nende jõupingutuste toetamist ajakohaste mõjuandmetega. Nõukogu tervitab poliitiliste missioonide korraldamist Euroopa tiimi lähenemisviisi raames, et aidata kaasa ELi ja selle liikmesriikide nähtavusele usutava ja usaldusväärse arengupartnerina.
-